

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
(ДЕРЖЖИТЛОКОМУНГОСП УКРАЇНИ)

Н А К А З

11.04.2005

№ 53

Про затвердження Рекомендацій
щодо ритуалу проведення обряду
„Поховання“

З метою активізації роботи з впровадження в населених пунктах Закону України „Про поховання та похоронну справу“, удосконалення ритуалу проведення обряду „Поховання“

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Рекомендації щодо ритуалу проведення обряду „Поховання“(додається).

2. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Голови Комітету О.Б.Лотоцького.

Голова Комітету

О.Ю.Кучеренко

Рекомендації щодо проведення обряду "Поховання" *(Поховання з дому, моргу або іншого приміщення)*

1. У разі участі в організації поховання підприємства, організації, де працював померлий, створюється комісія, яка спільно з ритуальною службою вирішує всі питання, пов'язані з організацією поховання померлого.

2. Громадська панахида здійснюється комісією самостійно або із залученням організатора ритуалу.

3. За згодою родини труну з тілом померлого для прощання устанавлюють у квартирі або в організації, де працював померлий, у будинку громадянських панахид або у іншому, виділеному для цього приміщенні.

Біля труни зі сторони голови померлого встановлюється його портрет, правий верхній кут якого обрамлюється траурною стрічкою.

Державний прапор з траурними стрічками встановлюється похило біля труни поруч з портретом. Траурні стрічки пов'язують на верхній частині прапора. Довжина стрічок повинна становити 2/3 полотнища прапора. Подушечки з нагородами розміщують біля портрета або на спеціальній підставці перед труною.

Вінки розміщують навколо труни або вздовж стін, живі квіти кладуть у труну та поблизу труни, квіти у вазонах ставлять біля труни.

Якщо труну з тілом померлого устанавлено у залі або будинку громадянської панахиди, години для прощання з покійним визначаються за погодженням з його рідними та близькими. У призначений час відкривається доступ до приміщення, де встановлено труну з тілом померлого. Почесна варта з траурними пов'язками на лівій руці шикується праворуч. Ліворуч - місце для рідних.

У хвилини прощання може звучати траурна музика.

Якщо труну з тілом померлого встановлено вдома, доступ до тіла померлого може тривати до виносу труни.

4. Організатор ритуалу прибуває до місця, де встановлено труну з тілом померлого, не пізніше ніж за 30 хвилин до початку поховання.

Спеціальний транспорт (автокатафалк, автобуси супроводу) прибуває за вказаною адресою не пізніше ніж за 30 хвилин до обумовленого договором-замовленням часу.

Переконавшись, що всі учасники процесії зібралися і звільнено проходи для виносу труни, організатор ритуалу розпочинає церемонію поховання.

За 10-15 хвилин до виносу труни в приміщенні залишаються лише рідні та близькі. Після прощання труну з тілом померлого виносять з приміщення.

Винесення труни та предметів похоронної належності, у разі їх наявності, здійснюється в такому порядку:

- вінки, які розташовують живим коридором від дверей приміщення до транспорту;

- портрет померлого, попереду якого несуть приспущений прапор;

- нагороди на подушечках;
- кришка труни, у разі, якщо вона знята з труни;
- труна з тілом померлого (тіло померлого розміщується ногами вперед). Близькі родичі не беруть участі у винесенні;
- вихід учасників похорону.

Особам, які несуть труну з тілом померлого, портрет, вінки та кришку, на ліву руку пов'язують траурні нарукавні пов'язки (рушники, хустки тощо). За труною першими йдуть рідні та близькі померлого.

5. Рух траурної церемонії здійснюється в такому порядку:

- автобус з оркестром;
- автокатафалк, у якому розміщуються труна з тілом померлого, портрет, нагороди, прапор, квіти та вінки, рідні й близькі померлого;
- автобуси та автомобілі з учасниками поховання.

У випадках, коли у похованні беруть участь багато осіб з великою кількістю вінків, рекомендується такий порядок руху:

- автобус з оркестром;
- автобус з тими учасниками поховання, які будуть нести прапор, вінки, орденські подушечки, труну, кришку труни;
- автомашини з вінками (якщо вінків багато, вони можуть бути доставлені

до місця поховання раніше приїзду траурної процесії);

- автокатафалк з труною та близькими родичами померлого;
- автобуси та автомобілі з іншими учасниками поховання.

Пішоходна траурна процесія здійснюється з дозволу виконкому місцевої ради.

Дорогою до кладовища на прохання рідних траурна процесія робить короткочасну зупинку біля будинку, де жив чи працював померлий.

Біля входу на кладовище траурну процесію зустрічає організатор ритуалу, який вказує місце проведення обряду. Спецтранспорт зупиняється, як правило, біля в'їзду на кладовище. Як виняток, на кладовищах великих міст, спецтранспорт може супроводжувати траурну процесію до могили.

6. На території кладовища може організовуватись пішоходна процесія в такому порядку:

- прапорonosець;
- особа, що несе портрет;
- особи, що несуть нагороди;
- особи, що несуть квіти, вінки;
- особи, що несуть кришку труни, якщо вона знята з труни;
- особи, що несуть труну з тілом померлого, в якій тіло розміщене ногами вперед;
- рідні та близькі померлого;
- учасники похорону;
- оркестр.

7. Після прибуття похоронної процесії до місця проведення панахиди (Будинку трауру, Залу прощання, ритуального майданчика тощо) організатор ритуалу вмикає запис траурної мелодії, запалює вогонь (у разі його наявності) і розміщує:

- труну з тілом померлого — на постаменті;
- портрет померлого - на підставку зі сторони голови померлого;
- прапор на постаменті або поруч з портретом вертикально;
- кришку труни, якщо вона знята з труни - на постаменті або поруч з портретом вертикально, частиною, передбаченою для ніг - вниз;
- орденські подушки — на спеціально відведеному місці біля труни або портрету;
- вінки - ліворуч та праворуч від постаменту;
- рідних і близьких - ліворуч від постаменту з труною.

8. У разі проведення громадянської панахиди представник громадськості або штатний організатор ритуалу виголошує промову та дає слово виступаючим.

У перервах і після закінчення панахиди оркестр виконує мелодію.

Після виступів прапороносець схиляє над померлим прапор, організатор ритуалу оголошує хвилину мовчання.

Після закінчення першої частини громадянської панахиди похоронна процесія рухається до місця поховання.

Біля могили учасники поховання, які несуть вінки, портрет, нагороди організовують живий коридор, яким проносять труну та кришку, якщо вона знята з труни. Кришку труни ставлять вертикально, частиною, передбаченою для ніг - вниз.

Труну розміщують уздовж могили на ношах.

Представник комісії або організатор ритуалу запрошує рідних та близьких померлого попрощатися з ним, прибрати з труни живі квіти, накрити померлого покривалом, труну закривають та опускають у могилу, формують намогильний горбок, установлюють тимчасову табличку чи тимчасовий пам'ятний знак, портрет, квіти, вінки.

Траурна мелодія звучить безперервно - з моменту опускання труни в могилу до закінчення формування намогильного горбка.

Організатор ритуалу проголошує останні прощальні слова і від імені рідних та близьких дякує присутнім за участь у похованні.

10. Під час проведення обряду разом із викладеним вище порядком, на бажання замовника, можуть проводитись народні та національні звичаї і релігійні обряди.